

Datum: Rijeka, 27. kolovoza 2023.

Kolegij: Osnove kliničke medicine

Voditelj: Ivan Bubić

e-mail voditelja: ivan.bubic@uniri.hr

Katedra: Katedra za kliničke medicinske znanosti I

Studij: Prijediplomski stručni studij Primaljstvo – Izvanredni studij

Godina studija: 2

Akadska godina: 2023./2024.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Osnove kliničke medicine** je obvezni kolegij na drugoj godini Prijediplomskog stručnog studija primaljstva – Izvanredni studij i sastoji se od 30 sati predavanja. Kolegij se izvodi u prostorijama Zdravstvenog fakulteta, u predavaonicama prema navedenom rasporedu. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti student stječe 2 ECTS boda.

Sadržaj kolegija je slijedeći:

Bolesti krvožilnog sustava: Pregled pretraga krvožilnog sustava. Osnove elektrokardiografije. Stečene i prirodne srčane greške. Mikrobnii endokarditis. Kardiomiopatije. Ishemijska bolest srca. Osnove poremećaja srčanog ritma i elektrostimulacije srca. Akutno i kronično zatajivanje srca. Šok, iznenadna srčana smrt. Osnove bolesti krvnih žila.

Bolesti probavnog sustava: Pregled pretraga probavnog sustava. Simptomi i znakovi najčešćih poremećaja u probavnom sustavu. Bolesti jednjaka, želuca i duodenuma. Upalna bolest crijeva. Divertikuloza crijeva. Tumori probavnog sustava. Bolesti jetre, žučnog mjehura i gušterače. Tumori gušterače i hepatobilijarnog stabla.

Bolesti endokrinog sustava: Pregled pretraga endokrinog sustava. Bolesti hipotalamusa i hipofize. Bolesti štitnjače i paratiroidnih žlijezda. Bolesti nadbubrežne žlijezde. Šećerna bolest. Osteoporoza.

Bolesti krvotvornog sustava: Pregled pretraga krvotvornog sustava. Bolesti crvene krvne loze. Leukemije. Maligni limfomi, multipli mijelom. Poremećaji hemostaze.

Bolesti imunološkog sustava: Pregled pretraga imunološkog sustava. Reumatoidni artritis. Seronegativni spondiloartritis. Sustavni eritemski lupus. Sustavna skleroza. Sjogrenov sindrom. Sindrom vaskulitisa. Sarkoidoza. Amiloidoza.

Bolesti dišnog sustava: Pregled pretraga dišnog sustava. Poremećaji funkcije disanja. Bronhalna astma. Kronična opstruktivna plućna bolest. Akutna i kronična respiratorna insuficijencija, ARDS. Upalne bolesti respiratornog sustava. Tuberkuloza. Karcinomi pluća. Bolesti pleure i medijastinuma.

Bolesti mokraćnog sustava: Pregled pretraga mokraćnog sustava. Bolesti bubrežnog parenhima. Arterijska hipertenzija. Akutno i kronično oštećenje bubrega. Metode nadomještanja bubrežne funkcije. Infekcije mokraćnog sustava. Bubrežni kamenci. Tumori mokraćnog sustava.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja. Predviđeno vrijeme trajanja nastave je 30 sati predavanja. Tijekom nastave održat će se obvezni kolokvij, te na kraju nastave pismeni test i usmeni završni ispit. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti student stječe 2 ECTS boda.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Dubravko Petrač i suradnici Interna medicina. Medicinska naklada, Zagreb 2008.
2. Predavanja u pdf formatu

Popis dopunske literature:

1. Ivančević Ž, Tonkić A, Štimac D, Vrkljan M, Delić-Brkljačić D, Altabas K, Novak S, Budinčević H. ur. Harrison – Principi interne medicine priručnik. 4. hrvatsko izdanje, Placebo, Split 2019.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1. Pregled pretraga krvožilnom sustavu i osnove elektrokardiografije

Ishodi učenja:

Upoznati se s metodama i vrstama pretraga u kardiologiji.

Upoznati se i usvojiti znanje o potrebnoj pripremi bolesnika, indikacijama i kontraindikacijama za pojedine pretrage u kardiologiji.

Znati pravilno postaviti elektrode za snimanje standardnog 12-kanalnog EKG-a.

Upoznati se i usvojiti znanje o normalnom izgledu EKG-a te osnovama najčešćih patoloških obrazaca u EKG-u.

P2. Stečene i prirodene srčane greške. Mikrobni endokarditis. Kardiomiopatije.

Ishodi učenja:

Objasniti hemodinamske značajke i kliničke osobitosti najčešćih stečenih i prirodnih srčanih grešaka.

Usvojiti znanja o mikrobnom endokarditisu i vrstama kardiomiopatija.

Prepoznati osnovne srčane greške i mogućnosti njihova liječenja srčanih grešaka.

Usvojiti osnovna načela nastanka, liječenja i antimikrobne profilakse endokarditisa.

Usvojiti podjelu i osnovna načela liječenja kardiomiopatija.

P3. Ishemijska bolest srca. Osnove poremećaja srčanog ritma i elektrostimulacije srca

Ishodi učenja:

Usvojiti znanja o ishemijskoj bolesti srca i usvojiti pojam akutni koronarni sindrom.

Objasniti pojedine obrasce akutnog koronarnog sindroma na EKG-u.

Usvojiti osnovna načela konzervativnog i invazivnog liječenja ishemijske bolesti srca.

Prepoznati najčešće i najznačajnije poremećaje srčanog ritma.

Znati osnovna načela elektrostimulacije srca.

P4. Akutno i kronično zatajivanje srca. Šok, iznenadna srčana smrt

Ishodi učenja:

Definirati akutno i kronično zatajivanje srca.

Jasno definirati kliničku sliku akutnog i kroničnog zatajivanja srca.

Znati osnovna načela farmakološkog liječenja akutnog i kroničnog zatajivanja srca.

Definirati i usvojiti znanja o uzrocima i patofiziologiji kardiogenog šoka i iznenadne srčane smrti.

Znati osnovna načela terapije i prevencije kardiogenog šoka i iznenadne srčane smrti

P5. Bolesti krvnih žila

Ishodi učenja:

Usvojiti znanja o najčešćim bolestima aorte i perifernih krvnih žila.

Prepoznati znakove i simptome bolesti aorte i perifernih krvnih žila.

Znati osnovna načela farmakološke i nefarmakološke terapije bolesti aorte i perifernih krvnih žila.

P6. Pregled pretraga probavnog sustava

Ishodi učenja:

Upoznati se s metodama i vrstama pretraga u gastroenterologiji.

Upoznati se i osposobiti o potrebnoj pripremi bolesnika, indikacijama i kontraindikacijama za pojedine pretrage u gastroenterologiji.

P7. Simptomi i znakovi najčešćih poremećaja u probavnom sustavu

Ishodi učenja:

Usvojiti i prepoznati simptome i znakove mučnine, povraćanja, bolova u trbuhu, proljeva, opstipacije.

Objasniti vrste krvarenja iz probavnog sustava.

Upoznati i jasno definirati te prepoznati znakove i simptome krvarenja iz gornjeg i donjeg dijela probavnog sustava.

Definirati najčešće uzroke i objasniti osnovna načela liječenja krvarenja iz pojedinih dijelova probavnog sustava.

P8. Bolesti jednjaka, želuca, duodenuma i upalna bolest crijeva

Ishodi učenja:

Prepoznati najčešće bolesti koje zahvaćaju probavnu cijev od jednjaka do debelog crijeva.

Prepoznati znakove i simptome otežanog i bolnog gutanja, GERB-a, ulkusne bolesti želuca i dvanaesnika te celijakije i upalne bolesti crijeva.

Razlikovati ulcerozni kolitis od Crohnove bolesti.

Koristiti osnovna načela terapije i prevencije GERB-a, ulkusne bolesti želuca i dvanaesnika te celijakije i upalne bolesti crijeva.

P9. Divertikuloza crijeva i tumori probavnog sustava

Ishodi učenja:

Prepoznati divertikulozu debelog crijeva te dobroćudne i zloćudne tumore probavnog sustava.

Prepoznati znakove i simptome divertikuloze i divertikulitisa debelog crijeva.

Prepoznati znakove i simptome tumora jednjaka, želuca i debelog crijeva.

Koristiti osnovna načela prevencije i terapije tumora jednjaka, želuca i debelog crijeva.

P10. Bolesti jetre, žučnog mjehura, gušterače te tumori gušterače i hepatobilijarnog stabla

Ishodi učenja:

Usvojiti znanja o najčešćim bolestima jetre, žučnog mjehura i gušterače.

Prepoznati znakove i simptome virusnih i autoimunih bolesti jetre te ciroze jetre različite etiologije.

Prepoznati znakove i simptome kolelitijaze, kolecistitisa i koledokolitijaze te akutne i kronične upale gušterače.

Prepoznati uzroke, znakove i simptome zloćudnih bolesti jetre, bilijarnog stabla i gušterače.

Objasniti osnovna načela terapije navedenih bolesti.

P11. Pregled pretraga endokrinog sustava

Ishodi učenja:

Upoznati se s metodama i vrstama pretraga u endokrinologiji.

Upoznati se i provoditi pripremu bolesnika, indikacije i kontraindikacije za pojedine pretrage u endokrinologiji.

P12. Bolesti hipotalamusa i hipofize

Ishodi učenja:

Upoznati se o najčešćim bolestima hipotalamusa i hipofize.

Prepoznati znakove i simptome deficita ili prekomjernog stvaranja pojedinih hormona hipotalamusa i hipofize.

Objasniti hipotalamo-hipofiznu osovinu nadzora nad lučenjem hormona.

P13. Bolesti štitnjače, paratireoidnih žlijezda i nadbubrežne žlijezde

Ishodi učenja:

Upoznati se s najčešćim bolestima štitnjače, paratireoidnih žlijezda i nadbubrežne žlijezde.

Prepoznati znakove i simptome deficita ili prekomjernog stvaranja pojedinih hormona navedenih endokrinih žlijezdi.

Objasniti primarni i sekundarni poremećaj stvaranja hormona navedenih endokrinih žlijezdi.

Koristiti osnovna načela terapije supresije odnosno supstitucije pojedinih hormona navedenih endokrinih žlijezda te potrebe za kirurškim liječenjem.

P14. Šećerna bolest i metabolički sindrom, Osteoporoza

Ishodi učenja:

Objasniti socio-ekonomski značaj šećerne bolesti i metaboličkog sindroma te osteoporoze.

Prepoznati znakove i simptome šećerne bolesti i njezinih komplikacija.

Koristiti dijagnostičke kriterije za metabolički sindrom te njegov značaj kao čimbenika kardiovaskularnog pobola i smrtnosti.

Objasniti osnovna načela terapije i prevencije šećerne bolesti, metaboličkog sindroma te osteoporoze.

P15. Pregled pretraga krvotvornog sustava

Ishodi učenja:

Upoznati se s metodama i vrstama pretraga u hematologiji.

Upoznati se i pojasniti pripremu bolesnika, indikacijama i kontraindikacijama za pojedine pretrage u hematologiji.

P16. Bolesti crvene krvne loze

Ishodi učenja:

- Prepoznati najčešće bolesti crvene krvne loze.
- Prepoznati uzroke, znakove i simptome anemija i eritrocitoze.
- Objasniti osnovna načela terapije bolesti crvene krvne loze.

P17. Leukemije, maligni limfomi i multipli mijelom

Ishodi učenja:

- Usvojiti znanja o najčešćim zloćudnim bolestima bijele krvne loze, limfnog sustava i plazma stanica.
- Prepoznati znakove i simptome akutne i kronične leukemije, Hodgkin i ne-Hodgkin limfoma.
- Prepoznati znakove i simptome multiplog mijeloma kao najčešće bolesti plazma stanica.

P18. Poremećaji hemostaze

Ishodi učenja:

- Usvojiti znanja o najčešćim poremećajima hemostaze.
- Prepoznati znakove i simptome trombocitopenija i trombocitoza.
- Prepoznati znakove i simptome hemofilija.
- Znati osnovna načela terapije navedenih bolesti.

P19. Pregled pretraga imunološkog sustava

Ishodi učenja:

- Upoznati se s metodama i vrstama pretraga u imunologiji.
- Upoznati se i usvojiti znanje o potrebnoj pripremi bolesnika, indikacijama i kontraindikacijama za pojedine pretrage u imunologiji.

P20. Reumatoidni artritis i seronegativni spondiloartritis

Ishodi učenja:

- Definirati i usvojiti znanja o glavnim patofiziološkim značajkama reumatoidnog artritisa i seronegativnih spondiloartritisa.
- Definirati dijagnostičke kriterije za reumatoidni artritis.
- Prepoznati znakove i simptome reumatoidnog artritisa i seronegativnih spondiloartritisa.
- Znati razlike između reumatoidnog artritisa i seronegativnih spondiloartritisa.
- Znati osnovna načela farmakološke terapije navedenih bolesti.

21. Sustavni eritemski lupus i sustavna skleroza. Sjogrenov sindrom

Ishodi učenja:

- Definirati i usvojiti znanja o glavnim patofiziološkim značajkama sustavnog eritemskog lupusa, sustavne skleroze i Sjogrenovom sindromu.
- Definirati dijagnostičke kriterije za navedene imunološke bolesti.
- Prepoznati znakove i simptome navedenih imunoloških bolesti.
- Znati osnovna načela farmakološke terapije navedenih imunoloških bolesti.

P22. Sindrom vaskulitisa. Sarkoidoza i amiloidoza

Ishodi učenja:

Definirati i usvojiti znanja o glavnim patofiziološkim značajkama vaskulitisa, sarkoidoze i amiloidoze.
 Usvojiti podjelu vaskulitisa.
 Definirati dijagnostičke kriterije za navedene imunološke bolesti.
 Prepoznati znakove i simptome navedenih imunoloških bolesti.
 Znati osnovna načela farmakološke terapije navedenih imunoloških bolesti.

P23. Pregled pretraga dišnog sustava i poremećaji funkcije disanja

Ishodi učenja:

Upoznati se s metodama i vrstama pretraga u pulmologiji.
 Upoznati se i usvojiti znanje o potrebnoj pripremi bolesnika, indikacijama i kontraindikacijama za pojedine pretrage u pulmologiji.
 Upoznati se i usvojiti znanje o osnovnim i najčešćim poremećajima funkcije disanja.

P24. Bronhalna astma i kronična opstruktivna plućna bolest. ARDS

Ishodi učenja:

Definirati astmu i KOPB.
 Usvojiti znanja o etiologiji i patofiziologiji astme i KOPB-a.
 Znati osnovna načela terapije astme i KOPB-a.
 Definirati i usvojiti znanja o patofiziologiji ARDS-a.

P25. Upalne bolesti respiratornog sustava. Tuberkuloza

Ishodi učenja:

Usvojiti znanja o najčešćim infektivnim bolestima respiratornog trakta.
 Znati podjelu upala pluća obzirom na uzročnika u lokalizaciju.
 Prepoznati znakove i simptome pojedinih oblika upale pluća.
 Usvojiti znanja o tuberkulozi i prirodnom tijeku bolesti.
 Prepoznati znakove i simptome tuberkuloze.
 Definirati pojmove akutne i preboljele tuberkuloze te kliconoštva.
 Znati osnovna načela terapije tuberkulostaticima.

P26. Karcinomi pluća. Bolesti pleure i medijastinuma

Ishodi učenja:

Usvojiti znanja o zloćudnim bolestima bronha i pluća.
 Znati podjelu zloćudnih bolesti bronha i pluća kao i rizične čimbenike za njihov nastanak.
 Znati osnovna načela farmakološke i nefarmakološke terapije zloćudnih bolesti bronha i pluća.
 Usvojiti znanja o najčešćim bolestima pleure i medijastinuma.
 Prepoznati znakove i simptome pojedinih bolesti pleure i medijastinuma.
 Znati osnovna načela farmakološke i nefarmakološke terapije bolesti pleure i medijastinuma.

P27. Pregled pretraga mokraćnog sustava

Ishodi učenja:

Upoznati se s metodama i vrstama pretraga u nefrologiji.
 Upoznati se i usvojiti znanje o potrebnoj pripremi bolesnika, indikacijama i kontraindikacijama za pojedine pretrage u nefrologiji.

P28. Bolesti bubrežnog parenhima. Arterijska hipertenzija

Ishodi učenja:

Usvojiti znanja o najčešćim bolestima bubrežnog parenhima, njihovoj etiopatogenezi i osnovnim značajkama.

Usvojiti pojmove nefritički i nefrotski sindrom.

Prepoznati kliničku sliku i znakove bolesti bubrežnog parenhima.

Znati osnovna načela farmakološke i nefarmakološke terapije bolesti bubrežnog parenhima.

Definirati i znati stadije arterijske hipertenzije te rizične čimbenike za njezin nastanak.

Prepoznati pojedine kliničke sindrome u sklopu primarne, sekundarne i rezistentne hipertenzije.

Znati osnovna načela dijetetske i farmakološke terapije arterijske hipertenzije.

P29. Akutno i kronično zatajivanje bubrega. Metode nadomještanja bubrežne funkcije

Ishodi učenja:

Definirati akutno i kronično zatajivanje bubrega.

Usvojiti znanja i etiopatogenezi te podjelu akutnog i kroničnog zatajivanja bubrega.

Prepoznati kliničku sliku i razliku između akutnog i kroničnog zatajivanja bubrega.

Usvojiti znanja o potrebi hitnog nadomještanja bubrežne funkcije.

Objasniti i svladati osnove metoda nadomještanja bubrežne funkcije (hemodijaliza, peritonejska dijaliza i transplantaciji bubrega).

Objasniti osnove kontinuiranog i intermitentnog nadomještanja bubrežne funkcije.

P30. Infekcije mokraćnog sustava. Bubrežni kamenci. Tumori mokraćnog sustava.

Ishodi učenja:

Usvojiti znanja o infekcijama mokraćnog sustava, najčešćim uzročnicima i kliničkoj slici.

Znati osnovna načela antimikrobne terapije i prevencije infekcija mokraćnog sustava.

Objasniti mehanizme nastanka bubrežnih kamenaca.

Prepoznati znakove i simptome bubrežne kolike te znati osnove analgetske i etiološke terapije.

Usvojiti znanja o najčešćim tumorima mokraćnog sustava, kliničkoj slici i osnovama farmakološkog i nefarmakološkog liječenja

Popis seminara s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci** (usvojenom na Fakultetskom vijeću Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci).

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **preddiplomskim kriterijima ocjenjivanja**.

Završni ispit je pismeni ispit.

Za prolaz na završnom ispitu i konačno ocjenjivanje student na završnom ispitu mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimum od **50% točno riješenih pitanja**.

Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A – 90 - 100% bodova

B – 75 - 89,9%

C – 60 – 74,9%

D -- 50 - 59,9%

F – 0 – 49,9 %

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Unesite tražene podatke

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij kao i ispitni termini nalaze se na mrežnim stanicama Katedre za kliničku medicinu I.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2023./2024. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
8.1.2024.	P 1-5 (08.00 – 11.30) predavaonica Z3			Izv. prof. dr. sc. B. Miletić, dr. med.
8.1.2024.	P 11-14 (11.30-13.30) predavaonica Z3			Izv. prof. dr. sc. B. Miletić, dr. med.
10.1.2024.	P 6-10 (08.00 – 11.30) predavaonica Z3			Prof. dr. sc. M. Marušić, dr. med.
10.1.2024.	P 15-18 (11.30-13.00) predavaonica Z3			Izv. prof. dr. sc. I. Bubić, dr. med.
12.1.2024.	P 19-30 (8.00– 13.00) predavaonica Z2			Izv. prof. dr. sc. I. Bubić, dr. med.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1-5	Pregled pretraga u kardiologiji Osnove elektrokardiografije Stečene i prirodne srčane greške Mikrobni endokarditis Miokarditis, kardiomiopatije Ishemijska bolest srca Akutno i kronično zatajivanje srca, plućno srce Poremećaji srčanog ritma, elektrostimulacija srca Šok, iznenadna smrt Plućno srce Bolesti krvnih žila	5	Zdravstveni fakultet Predavaonica Z3
P6-10	Pregled pretraga u gastroenterologiji Krvarenje iz gastrointestinalnog trakta Bolesti jednjaka, želuca i duodenuma Upalna bolest crijeva Divertikuloza crijeva Tumori gastrointestinalnog trakta Bolesti jetre, žučnog mjehura i gušterače Tumori gušterače i hepatobilijarnog stabla	5	Zdravstveni fakultet Predavaonica Z3
P11-14	Pregled pretraga u endokrinologiji Bolesti hipotalamusa i hipofize Bolesti štitnjače i paratireoidnih žlijezda Bolesti nadbubrežne žlijezde Šećerna bolest Metabolički sindrom Osteoporoza	4	Zdravstveni fakultet Predavaonica Z3
P15-18	Pregled pretraga u hematologiji Bolesti crvene krvne loze Leukemije Maligni limfomi, multipli mijelom Poremećaji hemostaze	4	Zdravstveni fakultet Predavaonica Z3
P19-22	Pregled pretraga u imunologiji Reumatoidni artritis Seronegativni spondiloartritisi Sustavni eritemski lupus Sustavna skleroza Sjogrenov sindrom Sindrom vaskulitisa Sarkoidoza Amiloidoza	4	Zdravstveni fakultet Predavaonica Z2
P23-26	Pregled pretraga u pulmologiji Poremećaji funkcije disanja Bronhalna astma Kronična opstruktivna plućna bolest	4	Zdravstveni fakultet Predavaonica Z2

	Akutna i kronična respiratorna insuficijencija, ARDS Upalne bolesti respiratornog sustava Tuberkuloza Karcinomi pluća Bolesti pleure i medijastinuma		
P26-30	Pregled pretraga u nefrologiji Bolesti bubrežnog parenhima Arterijska hipertenzija Akutno i kronično zatajivanje bubrega Metode nadomještanja bubrežne funkcije Infekcije mokraćnog sustava Bubrežni kamenci Tumori mokraćnog sustava	4	Zdravstveni fakultet Predavaonica Z2
	Ukupan broj sati predavanja	30	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	1.2.2024.
2.	19.2.2024.
3.	11.6.2024.
4.	2.7.2023.

Voditelj kolegija

Izv. prof. dr. sc. Ivan Bubić, dr.med.

Pročelnik Katedre za kliničke znanosti I

Izv. prof. dr. sc. Ivan Bubić, dr.med.